

O B S A H

Vítězslav Hálek (Úvodní studie) — — — — 5

BALADY A ROMANCE

Nekřtěncova dušička	— — — — —	23
Sejček	— — — — —	27
Hadí koruna	— — — — —	28
Balada o jednom hochu	— — — — —	39
Královna plesu	— — — — —	41
Sázka	— — — — —	45
Mrtvých stráž	— — — — —	49
Dva bratří	— — — — —	51
Pod lípou	— — — — —	52
Bláznivý Janoušek	— — — — —	53
Před bojem	— — — — —	56
Tambor	— — — — —	59
Javorové housle	— — — — —	60
Frajtr Kalina	— — — — —	62
Básník a strasti	— — — — —	64
Matěj	— — — — —	65
Na moři	— — — — —	67
Útěcha	— — — — —	68
Na břehu	— — — — —	69
Zazděný mnich	— — — — —	70
Ve svátek	— — — — —	71
Amor na cestách	— — — — —	72
Svatební šat	— — — — —	73

Mrtvá hlína	— — — — —	74
Mladý ptáčník	— — — — —	76
Náš basař	— — — — —	77
Manžel dobrák	— — — — —	80
Statku dědic	— — — — —	81
Král Jiří Poděbrad a legát Fantin	— — — — —	83
Na ranní	— — — — —	86
Knížecí soud	— — — — —	87

VEČERNÍ PÍSNĚ

1. Přilítlo jaro z daleka	— — — — —	91
2. Já jsem ten rytíř z pohádky	— — — — —	91
3. Umlklo stromů šumění	— — — — —	92
4. Vše ve světě ted usnulo	— — — — —	92
5. Na nebi na sta hvězdiček	— — — — —	93
6. Divoucí div to — bože můj	— — — — —	94
7. Bůh povolal mne do ráje	— — — — —	94
8. Kdyby ten slaviček	— — — — —	95
9. Mám Ti to sladké tajemství	— — — — —	95
10. Má milá, pojď a poklekni	— — — — —	96
11. Jsem jako lípa košatá	— — — — —	97
12. Tak často mně to připadá	— — — — —	98
13. Tys jenom ještě poupatko	— — — — —	98
14. Ten slavík ani neuleh	— — — — —	99
15. Ty dívko zvláště líbezná	— — — — —	99
16. Již stalo se. Má duše bez Tebe	— — — — —	100
17. Když tak se na Tě dívám	— — — — —	100
18. Tvé oko krásné jezero	— — — — —	101
19. Má milá, pojď, přisedni blíž	— — — — —	102
20. Na dubě lkala hrdlička	— — — — —	102
21. Ty hvězdičky tam na nebi	— — — — —	103
22. Ten není rekem největším	— — — — —	103
23. Na nebi plno hvězdiček	— — — — —	104
24. Na nebi měsíc s hvězdami	— — — — —	104
25. Sluneční žár o poledni	— — — — —	105
26. Čím, srdce, čím jsi zhřešilo	— — — — —	106
27. A kdyby vše potěšení	— — — — —	106

28. Což platno, že ten slavíček	— — — — —	107
29. Mně zdálo se, že se umřela	— — — — —	108
30. Když bůh byl nejvíc rozkochán	— — — — —	108
31. Tak mnoho věcí na světě	— — — — —	109
32. Když jsem se díval do nebe	— — — — —	110
33. Noc byla krásná, průhledna	— — — — —	110
34. Ty hvězdičky tak drobounké	— — — — —	111
35. Již nevím, zda to sen či ne	— — — — —	112
36. Tak temnomodrá nebes báň	— — — — —	112
37. Ten ptáček, ten se nazpívá	— — — — —	113
38. Tak ticho kolem — zdá se mi	— — — — —	114
39. Mně zdálo se: Bol sestár už	— — — — —	114
40. I myslil jsem si, jak by as	— — — — —	115
41. Byly dvě boží myšlenky	— — — — —	116
42. Mladinký ten zpěváček	— — — — —	116
43. Tak jak ten měsíc v nebes báň	— — — — —	117
44. S dnem noc se navždy rozešla	— — — — —	118
45. Vy všichni, kdo jste stísnění	— — — — —	118
46. Tys ruku svou položila	— — — — —	119
47. Z svých písni trůn Ti udělám	— — — — —	120
48. Nediv se, jestli uslyšíš	— — — — —	120
49. Ten boží svět tak daleký	— — — — —	121
50. Hej jaká radost v kole	— — — — —	121
51. Vy malí, drobní ptáčkové	— — — — —	122
52. Poduškou byl mně zármutek	— — — — —	122
53. Nedobře lidem bez zpěvu	— — — — —	123
54. Já na čas dlouhý oněměl	— — — — —	124
55. Až tělo zemi odevzdám	— — — — —	124
56. Můj bože, všecky nároky	— — — — —	125
57. Požehnaný, jenž pomazán	— — — — —	126
58. V Tvých rukou mnoho spočívá	— — — — —	126
59. Já v trouby zahrát rozkázal	— — — — —	127
60. Kdo v zlaté struny zahrát zná	— — — — —	128
61. Nekamenujte proroky	— — — — —	128
62. S nebe se snáší andělé	— — — — —	129
63. Již jděte, milé dítky mé	— — — — —	130
64. V nebi bledá luna stála	— — — — —	130
65. Do dálky odjíždí	— — — — —	131

V PŘÍRODĚ

Řada první

1. Napadly písňě v duši mou	— — — — —	135
2. Ve vonné básni květomluvné luky	— — —	135
3. Vždy cos mne táhne, modré hory, k vám	—	136
4. Nic nezkojí tak mysl osiřelou	— — — — —	137
5. U Dodony stál svatý dub	— — — — —	138
6. Nechť zmudřelí se hádají	— — — — —	139
7. Zašum mi v ochlad, jaré doublí	— — — — —	139
8. Já laňku vidím za šera	— — — — —	140
9. Dech jara sezval přátele	— — — — —	141
10. Vyběhla bříza běličká	— — — — —	141
11. Pojd, drahá — než se doshodnou	— — —	142
12. Jsmet lidé my jen jak ten strom	— — — — —	143
13. Žitné pole, žitné pole	— — — — —	144
14. Potůček s snivou olšinou	— — — — —	144
15. Matička příroda mi spala	— — — — —	145
16. Jest doba poupaték a růží	— — — — —	146
17. O, vítej, modrá obloho	— — — — —	147
18. Tvá ústa sterou písni šumí	— — — — —	148
19. Vy světel zřídla hvězdnatá	— — — — —	148
20. Má duše včelky předhoní	— — — — —	149
21. Mně zdá se, že jsem jarem byl	— — — — —	150
22. Vyběhly s matkou před tu chýš	— — — — —	151
23. Já s milenkou — dvě dětičky	— — — — —	152
24. Stříbrné lesa praménky	— — — — —	152
25. Bloudila v hájů sklepení	— — — — —	153
26. Co to? Jsem kvítkem mezi kvítky	— — — — —	154
27. Pozeptaly se písni mé	— — — — —	155
28. Pán přírody! A z dějin těch	— — — — —	156
29. Kdo to nevíš, co z nás zbude	— — — — —	156
30. Jen zevšednět mi nedej, bože	— — — — —	157
31. Nic nejsem víc nežli ta růže	— — — — —	158
32. Květlo v poli jetelíčka	— — — — —	159
33. Noc bdí a mrká, potok zurčí	— — — — —	159
34. Mát všecko naše pocítění	— — — — —	160
35. Má duše teple naladěna	— — — — —	161

36. V mé říši slunce nezachází	— — — — —	162
37. Dnes do skoku a do písničky!	— — — — —	162
38. Večerní les rozvázel zvonky	— — — — —	163
39. Jak spanilé to sourozenky	— — — — —	164
40. Co jste, vy nebes zlaté světy	— — — — —	165
41. Já s šerým hájem podřimoval	— — — — —	165
42. Jen jedno bych se naučit chtěl	— — — — —	166
43. Já přemnophé již oželel	— — — — —	167
44. Já přišel po stech letech k hrobu	— — — — —	167
45. Přec zdá se mi, až hrob můj zvrácen	— — — — —	168
46. Vždy slýchám: lidé básně skládají	— — — — —	169
47. Necht věci vážím jakkoliv	— — — — —	170
48. Mne ani mnoho nebolí	— — — — —	171
49. O, jděte mi s tou vaší pravdou	— — — — —	171
50. Jsme lidé my syn marnotratný	— — — — —	172
51. S nahotou v hadrech světem bloudit	— — — — —	173
52. Co v srdci klíčí krásného	— — — — —	174
53. Jsou hřichy proti přírodě	— — — — —	175
54. V stoletích mrkal s nocí den	— — — — —	175
55. Taktéž člověk ve svém blouznění	— — — — —	176
56. Jak směšný, bídň horlivý	— — — — —	177
57. Pravda! Pravda! Velké može	— — — — —	178
58. To ještě není přírodou	— — — — —	178
59. "Mám v povrzení každou píseň	— — — — —	179
60. Prosáklé zpěvem slavícím	— — — — —	180

Řada druhá

1. To v háji bylo vavřínovém	— — — — —	181
2. Kdos unaven a světa syt	— — — — —	182
3. Hledám tě, hledám, člověče	— — — — —	182
4. Ten velký epos světa báje	— — — — —	183
5. Ty ubohý, kdo v oku knížat	— — — — —	184
6. To vše je marné, snaha lichá	— — — — —	185
7. Vy chlubná ústa Vatikánu	— — — — —	186
8. Až, člověče, je sotva chápu	— — — — —	187
9. Matičko má, tys hněvala se	— — — — —	188
10. Dva jeřábi letí od jihu	— — — — —	188

11. Jaro, to švarné pachole	— — — — —	189
12. Matičko, rci — byl bůh kdy mlád	— — —	190
13. Vím já, kdy k modlitbě se kleká	— — — —	191
14. Ti ptáci jak vojsko v pochodě	— — — —	192
15. Den májový, jak ze zlata	— — — — —	192
16. Cestička jak můstek bílý	— — — — —	193
17. Od ranní hory slunce vstává	— — — — —	194
18. Jabloň v květu! Po větvičkách	— — — —	195
19. Lesní hody, velké hody!	— — — — —	195
20. Včera ty stromy tak vážny	— — — — —	196
21. Denice mrká nad strání	— — — — —	197
22. Na drnu kyprém, v kořání	— — — — —	198
23. Dnes slunce se v háji prochází	— — — — —	199
24. Skřivánci táhnou od jihu	— — — — —	199
25. V hedbávném mechu pod jedlí	— — — — —	200
26. Myšlenka krásná zatuká-li	— — — — —	201
27. Má drahá, pojď, dnes budem hledat	— — — —	202
28. Lesy mlčí, podřimuji	— — — — —	202
29. Drozd, lesa kápo, v přepyše	— — — — —	203
30. A což mne v lese liběj poutá	— — — — —	204
31. Vzduch jarní naplněn je písni	— — — — —	205
32. Tu slyšte, co se v lese děje	— — — — —	206
33. Tu vítr nadmul sobě plíce	— — — — —	206
34. A jakže bys, ty stará horo	— — — — —	207
35. Větřík, jak když panna dýchne	— — — — —	208
36. Šustilo mladé rákosí	— — — — —	209
37. Stál v polích hřbitov osamělý	— — — — —	210
38. Čas dávno ještě není starcem	— — — — —	211
39. Já smrt přistihnul na číhané	— — — — —	211
40. Mne světa krása nepodplatí	— — — — —	212
41. Čas s rolničkami, s bičem šaška	— — — — —	213
42. Prohlížely se v rybníce	— — — — —	214
43. Duch dějin ved mne k pidimužům	— — — —	214
44. Mudrc žákům deklamoval	— — — — —	215
45. Ty stará matko, země naše	— — — — —	216
46. Pro život víme dosti málo	— — — — —	217
47. Smrt v noc se loudí pod okénko	— — — — —	218
48. Pojd' sem, ty pohozená lebko	— — — — —	219

49. Ticho! Čas se připozdívá	— — — — —	219
50. Staříčký mezi duby kmet	— — — — —	220
51. Babí léto, babí léto!	— — — — —	221
52. V duši mé vždy jako v lese	— — — — —	222
53. Kraj beze zvuku, sněhem květe	— — — — —	223
54. Vy zpěvní druži jarních poupat	— — — — —	224
55. Nic tak mně není proti mysli	— — — — —	224
56. Hle, na sta písni z lesů letí	— — — — —	225

Řada třetí, poslední

1. Jen těsněj, přiviňte se blíž	— — — — —	227
2. Pojd, myšlenko, můj lidský květe	— — — — —	228
3. Sluníčko boží	— — — — —	228
4. Na kvítka louky zelenavé	— — — — —	229
5. Ve kvítka hlavě zlatovlasé	— — — — —	230
6. Vy stromy, v lesy spolčené	— — — — —	231
7. Už vím, jak země mladne	— — — — —	231
8. Od modravých hor závrati	— — — — —	232
9. Lidičky dobrí, co to díte	— — — — —	233
10. Když byla jabloň plna růží	— — — — —	234
11. Les vyšnořen tak do zelena	— — — — —	235
12. Nad staré pne se kořeny	— — — — —	235
13. Starý jelen lesem hledá	— — — — —	236
14. Ve starých knihách napsáno stojí	— — — — —	237
15. Tři hoši sedli si ve chladku	— — — — —	238
16. Jde mladistvý potok olšinou	— — — — —	239
17. Nebi dozdály se hvězdy	— — — — —	240
18. Od břehu k břehu napíná	— — — — —	240
19. Houštinou háje, s měsíce zlatem	— — — — —	241
20. Jde jaro a v mysli probírá	— — — — —	242
21. Ty lesních krovů střecho tklivá	— — — — —	243
22. Cos v mlhách se k lesům potáčí	— — — — —	243
23. Co dnes to mají v lese?	— — — — —	244
24. Na nebi mají napilno	— — — — —	245
25. By kvítka uměla mluvit	— — — — —	246
26. Ptačími ústy, okem poupat	— — — — —	247
27. Mezi dva tenké buky	— — — — —	247

28. Starý javor, básník starý	— — — — —	248
29. Po větru starý bodlák	— — — — —	249
30. Mně cesta lesem náhle klesá	— — — — —	250
31. V hor zelenošerém úbočí	— — — — —	251
32. Stráň pukla v lilie bílé	— — — — —	252
33. My čiháme s vražednou zbraní	— — — — —	252
34. Tys jak májové to loubí	— — — — —	253
35. Les se mračí večerem	— — — — —	254
36. Až k vám se dopnout orlím letem	— — — — —	255
37. Noční scéna. Rybník hladký	— — — — —	256
38. Z hor luna pluje, labut sníci	— — — — —	256
39. Nehledám to lidské štěstí	— — — — —	257
40. Tak málo přírodě jsme věrní	— — — — —	258
41. Sotva více píseň velká	— — — — —	259
42. Starou lípu tali v lebku	— — — — —	260
43. Ty dítko tváří červánkových	— — — — —	260
44. Žet ztráta drobných radovánek	— — — — —	261
45. Zpíval tesař a bral míru	— — — — —	262
46. K té lidstva oponě se pídím	— — — — —	263
47. Dí převor k bohu na modlitbách	— — — — —	263
48. Vystavěl kníže velký hrad	— — — — —	264
49. Tyrana vedli na popravu	— — — — —	265
50. Proud věků zastavil se náhle	— — — — —	266
51. Hra ošklivá, kdy s maskou boží	— — — — —	267
52. Na pozdním poli, po strništi	— — — — —	268
53. Pél slavík z nejhlubší své hloubky	— — — — —	269
54. Uzrá-li v skutek naše víra	— — — — —	269
55. A zavrou-li ti duše mělké	— — — — —	270
56. Na hronech lidstva, zvadlá v lici	— — — — —	271

POHÁDKY Z NAŠÍ VESNICE

Naše vesnice	— — — — —	275
Šumaři	— — — — —	277
Král Sáva	— — — — —	278
Pohádka o hvězdné panně	— — — — —	280
Lesní žena	— — — — —	285

Král Jindra	— — — — —	289
Návštěva	— — — — —	291
Pod hradem	— — — — —	292
Pomník	— — — — —	294
Choděra	— — — — —	296
Dva stíny	— — — — —	297
Starý kozák	— — — — —	298
Dražba	— — — — —	300
Petr hrobař	— — — — —	302
Na matčině rově	— — — — —	304
V lomech	— — — — —	306
Pohanský král	— — — — —	309
Jíra	— — — — —	310
Rekruti	— — — — —	311
Svatební píseň	— — — — —	312
Na číhané	— — — — —	313
Rouhač	— — — — —	314
V pustých ladech	— — — — —	317
Na stráži	— — — — —	317
Bludný jezdec	— — — — —	318
Náš písničkář	— — — — —	319
Bouře	— — — — —	321
Cikánská večeře	— — — — —	323
Matka	— — — — —	324
Královský posel	— — — — —	325
Husar	— — — — —	327
Plukovní tambor	— — — — —	329
Šotek	— — — — —	331
Vávra mládek	— — — — —	332
Postilion	— — — — —	334
Zlatá babička	— — — — —	335
 DĚVČE Z TATER	— — — — —	339
 ZÁVIŠ Z FALKENŠTEJNA	— — — — —	375
 DOSLOV	— — — — —	499
 EDIČNÍ POZNÁMKA	— — — — —	508
 VYSVĚTLIVKY	— — — — —	513